

VRIENDEN DOOR DE JAREN HEEN VERTELLEN

In het kader van het lustrum heeft de redactie een zestal 'Vrienden van het eerste uur' geïnterviewd. Omdat ons helaas al veel Vrienden van het eerste uur zijn ontvallen, hebben wij het begrip 'eerste uur' ruim genomen. De zes medewerkers aan dit artikel ziet u hieronder. Hun zielenroerselen over stad en vereniging zijn vervolgens samengevat.

Anneke Landheer-Roelants

Kwam in 1969 met haar man Ton Landheer (in 2015 overleden) in het Van Stolkpark wonen en trof een verwaarloosde villawijk aan, die dreigde te vervallen tot kantorenwijk. Door via de wijkvereniging saamhorigheid te kweken, een blad te maken, en in te spreken bestemmingsplannen is de buurt er bovenop gekomen. Anneke is een self-made historica. Zij was al lid van Die Haghe. Later is Anneke ook Vriend geworden, omdat de Vrienden oppakten wat anderen lieten liggen. In 1999 heeft Anneke het boek geschreven 'Romantisch wonen in de stad. 125 jaar Van Stolkpark'.

Marcel en Atie Nonhebel

Komen uit respectievelijk Alkmaar en Zaltbommel en wonen 47 jaar in Den Haag, waarvan 42 jaar in Duinoord. Marcel is al die jaren geschiedenisleraar geweest op het Grotius College in Delft en Atie was maatschappelijk werker. Zij blijven in Duinoord wonen, omdat dit een plezierige stedelijke woonbuurt is. Zij zijn circa 12 jaar Vriend en Marcel is ook actief bij de Vrienden van De Witt. Zij hebben de stad extra goed leren kennen door de excursies.

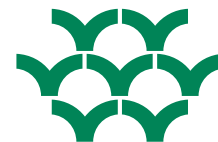
Jan van der Ploeg

Hagenees Jan is ongeveer 40 jaar geleden spontaan Vriend geworden vanwege het noodzakelijke verzet dat geboden moest worden tegen de sloopwoede van gemeente en projectontwikkelaars. Jan heeft als coördinator van de werkgroep Excursies van 2006 tot 2013 in het bestuur gezeten en is sindsdien lid van de werkgroep Levende Historie. Jan hecht zeer aan het gebouwde historische Haagse erfgoed.

Willemien de Vlieger-Moll

Woont sinds 1980 in Den Haag, houdt van Den Haag en is om die reden in 1993 Vriend geworden. Zet tentoonstellingen op en schrijft over kunst. Heeft veel verschillende activiteiten bij de Vrienden ontplooid als redactielid, secretaris en lid Werkgroep Groen en zij organiseerde excursies en rondleidingen. Momenteel is Willemien hoofdredacteur van het Wijkblad Benoordenhout.

Roel van der Wal

Afkomstig uit Veenendaal en lid sinds 1982. Roel is midden jaren 1980 lid geworden van de werkgroep Historie en kwam in 1990 namens de werkgroep in het bestuur. Doel was de leden bewust te maken van de culturele waarde van de gebouwen en stadsgezichten. Later werd Roel secretaris en, na het overlijden van voorzitter Hans Sicman-Hardeman in 2003, voorzitter tot eind 2009. Roel heeft in zijn Haagse leven altijd in de Archipelwijk gewoond.

Coos Wentholt

Coos was 36 jaar educatief medewerker van het Gemeentearchief, richtte reeds bij de oprichting van de Vrienden de Werkgroep Historie op en trad daarbij toe tot het bestuur. Na 8 jaar, waarin jaren samen met Hermance Schaepman, verliet Coos het bestuur, maar bleef actief als werkgroep lid en ook actief met het houden van lezingen, rondleidingen en stadswandelingen, eerst voor het Gemeentearchief en later voor de Vrienden. Nu is Coos nog een actieve vrijwilliger in het Haags Historisch Museum en bij het Gemeentearchief.

Oprichting Vrienden van Den Haag

Er was in de jaren 1970 bij veel Hagenaars een grote bezorgdheid over de nonchalance waarmee stadsbestuur en projectontwikkelaars – de beruchtste was Reinder Zwolsman – omgingen met de vaak verwaarloosde openbare ruimte en het stedelijk erfgoed. Resultaat was drieste sloopwoede en plannen voor het vernietigen van bestaande structuren en gebouwen. Dit werd de drijvende kracht achter de oprichting van de Vrienden door Hermance Schaepman in 1973. Coos Wentholt: “Vooral de dreigende sloop van het Kurhaus was de aanleiding, maar Hermance wilde zich op de stad en haar leefomgeving concentreren, toen er al een actieve actiegroep voor behoud van het Kurhaus was.”

Rampzalige bedreigingen

Er waren veel meer ontwikkelingen die om actie vroegen. Zo hield Hermance een parkeergarage onder de Hofvijver tegen, richtte Anneke Landheer zich op het Van Stolkpark en de Scheveningse Bosjes, en weer anderen op de sloop van Hotel Duinoord op Sweelinckplein 13-14, waarvan ten minste

nog de voorgevel is behouden. In 1975 is de aanleg van de Dwarsweg (over de Veerkades en verder) door de inzet van velen, ook van de Vrienden, verijdeld. In 1977 werd de Koekamp-lus afgeblazen. In latere jaren waren er ook aanvallen van de politiek op de bebouwde omgeving. Roel van der Wal: “Adri Duivesteijn wilde de Spuistraat slopen en vernieuwen en in de jaren 1980 kwam het onzalige idee op om onze pleinen te bebouwen. Beide ideeën verdwenen in de prullenbak.”

Stedelijke ontwikkelingen en verbeteringen

Over het algemeen vinden de geïnterviewden dat de allure van Den Haag er sinds 1973 duidelijk op vooruit is gegaan, maar er is nog veel te doen. Jan van der Ploeg: “Waakzaamheid blijft heel hard nodig.”

De laatste ontwikkelingen zijn zorgelijk. Anneke Landheer: “Verdichting is dan misschien een noodzakelijk kwaad, maar er wordt te eenzijdig gedacht aan de bouwmassa en men stapt te ambitieus over de verlangens van de bewoners heen.” En: “De windhinder door hoogbouw is vreselijk.”

Marcel Nonhebel prijst de toename van kleine theaters in de wijken en de vele evenementen als Dag van de Haagse Geschiedenis en Dag van de Architectuur, maar ook de toename van de levendigheid vooral door veel meer studenten. “Helaas staan daartegenover de privatisering van het Koorenhuis en de sluiting van het Appeltheater. Ook is het jammer dat er geen Haags dagblad meer is.”

Jan van der Ploeg signaleert dat er pas sinds 1970 veel belangstelling van de burgerij voor stedelijk erfgoed is gekomen. Dit heeft geleid tot nieuw gemeentelijk beleid. Jan: “Zo is er een zeer actieve afdeling archeologie gekomen en een monumentenafdeling, die overigens wel wat meer bezieling zou mogen hebben.”

Vriende(n)lijke acties

Allen zijn het erover eens dat publicaties en het organiseren van excursies en lezingen bij de Hagenaars zeer bijdragen tot het bewustzijn dat de stad veel waardevol cultureel erfgoed te bieden heeft. Hierop moet een ieder zuinig zijn.

De vereniging heeft dan ook een belangrijke signaalfunctie. Jan van der Ploeg: “Wij hadden tijdig in de gaten moeten hebben dat Yarden de hoeve Ysendoorn op Nieuw Eykenduynen stiekem ging slopen. De gemeente is hierin te passief en de

Geschiedkundige Vereniging Die Haghe houdt zich alleen met de voltooid verleden tijd bezig. Daarom is het Monumeldpunt van belang. Als u iets waarneemt dat het stadsbeeld schaadt, meld dit dan op monumeldpunt@vriendenvandenhaag.nl.”

Coos Wentholt: “De Vrienden zouden nog meer naar buiten moeten treden, meer jonge enthousiaste leden zien te werven. Misschien meer publicaties in Den Haag Centraal.” Willemien de Vlieger, die haar Haagse aandacht over veel dingen tegelijk verdeelt, zwerft graag door de hele stad. Daarbij geniet zij en signaleert ook ongewenste zaken. En zo zouden alle Vrienden op hun eigen manier kunnen bijdragen aan een leefbare stad met respect voor cultureel erfgoed!

Martin Snuverink en Els M. van den Broek, tekst en beeld

Onze huurder 't Hof van Eten was meteen verliefd op dit pand. Een lief geel geveltje, een smal stoepje en een groene voordeur. George hoopt hier nog vele jaren met plezier te mogen werken.

GEORGE WALTA
'T HOF VAN ETEN
OUDE MOLSTR. 30D

Bouw mee aan Haags karakter!

Word certificaathouder

Stadsherstel Den Haag koopt, herstelt en herbestemt monumenten en beeldbepalende panden. Want het historische karakter van Den Haag en omgeving moet behouden worden! Stadsherstel dankt een groot deel van haar vermogen aan certificaathouders. Zij steunen het gedachtegoed en werk van de organisatie door certificaten te kopen. Geïnteresseerd in certificaten van Stadsherstel?

Kijk snel op www.stadshersteldenhaag.nl

STADS
HERSTEL

DEN HAAG